MOTION 5 | STYRELSEUTBILDNING

Obligatorisk styrelseutbildning för DHR:s avdelningar och distrikt/regioner
Inlämnad av:
Rickard Forsman – DHR Falun
Viktoria Forsman Rydh – DHR Falun
Jonas Gustafsson – DHR Falun
Ritva Korva – DHR Degerfors
DHR Degerfors Avdelning
Viggo Pedersen – DHR Skellefteå
DHR Skellefteå Avdelning
Annelie Arnesdotter – DHR Kiruna
DHR Kiruna Avdelning
Jihad Menhem – DHR Örebro
Christina Jaako – DHR Borlänge
Peter Ojala – DHR Stockholmsavdelningen
Stefan Sundquist – DHR Nacka

Bakgrund
DHR är en demokratisk medlemsorganisation vars styrkor vilar på engagerade och kunniga förtroendevalda på alla nivåer. Trots det saknar förbundets stadgar idag varje krav på att styrelseledamöter i avdelningar och distrikt/regioner ska ha grundläggande kunskap om föreningsjuridik, DHR:s egna stadgar eller det verksamhetsprogram som förbundsmötet beslutat om.

I praktiken innebär detta att en ledamot kan sitta i en avdelningsstyrelse under en lång följd av år utan att någonsin ha fått en strukturerad genomgång av vare sig sina befogenheter, sina skyldigheter eller de förändringar i stadgar och riktlinjer som förbundsmötet beslutat om under tidens gång. Det är ett problem som drabbar organisationens förmåga att verka ändamålsenligt.

Problemet har två tydliga dimensioner. Den första är att en ny ledamot som träder in i en styrelse utan introduktion eller utbildning riskerar att under lång tid agera på felaktiga antaganden om vad uppdraget faktiskt innebär. Den andra, och minst lika allvarliga, är att styrelser där i stort sett samtliga ledamöter har suttit länge tillsammans riskerar att utveckla ett grupptänkande där lojaliteten mot varandra väger tyngre än lojaliteten mot organisationens intresse. Kontroversiella förslag ifrågasätts inte, besvärliga beslut skjuts upp och det kritiska tänkande som en styrelse behöver för att driva en avdelning framåt urholkas över tid.

Förbundsmötet 2023 konstaterade i behandlingen av motion 17 att förnyelse av styrelser är angeläget och att en rekommenderad begränsning av antalet år i uppdrag är till fördel för DHR:s utveckling. Styrelseutbildning är ett naturligt och nödvändigt komplement till den ansatsen: förnyelse av personer räcker inte om inte kunskapen om uppdraget säkerställs.

DHR har genom sitt medlemskap i ABF tillgång till styrelseutbildningar utan kostnad. Det finns därmed inga ekonomiska hinder för att genomföra utbildning, och digitala utbildningsformat gör det möjligt att uppfylla kravet oavsett tidpunkt på året, inklusive vid fyllnadsval.

Avdelningarnas årsmöten ska vara genomförda senast sista mars. Med ett krav på utbildning inom tre månader från tillträdesdatum har en ny ledamot möjlighet att genomföra utbildningen senast i juni – långt innan höstens verksamhet tar vid. Tidsfristen är realistisk och rimlig.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar jag att förbundsmötet beslutar att skriva in ett krav på styrelseutbildning i DHR:s avdelnings- och distriktsstadgar. Kravet ska utlösas vid två tillfällen: när ny ledamot tillkommer vid ordinarie årsmöte, samt efter varje förbundsmöte. Vid båda tillfällena ska hela styrelsen genomgå utbildningen gemensamt – inte enbart den nye ledamoten. Syftet är att säkerställa att styrelsen som kollektiv håller sin kunskap aktuell, och att ingen

ledamot under lång tid kan verka utan kännedom om gällande stadgar och verksamhetsprogram.

Föreslagen stadgeändring

Avdelningsstadgarna – ny paragraf § 4.10 (alternativt tillägg till § 4.9):

Samtliga ledamöter i avdelningsstyrelsen ska gemensamt genomgå styrelseutbildning senast tre månader efter avdelningens årsmöte då ny ledamot tillkommit, samt senast tre månader efter förbundsmötets avslutande. Utbildningen ska innefatta DHR:s stadgar, verksamhetsprogram och grundläggande föreningsjuridik. Avdelningsordförande ansvarar för att utbildning genomförs och att genomförandet redovisas i verksamhetsberättelsen.

Distriktsstadgarna – ny paragraf § 2.10 (alternativt tillägg till § 2.9), med motsvarande lydelse:

Samtliga ledamöter i distrikts-/regionsstyrelsen ska gemensamt genomgå styrelseutbildning senast tre månader efter distrikts-/regionsårsmötet då ny ledamot tillkommit, samt senast tre månader efter förbundsmötets avslutande. Utbildningen ska innefatta DHR:s stadgar, verksamhetsprogram och grundläggande föreningsjuridik. Distrikts-/regionsordförande ansvarar för att utbildning genomförs och att genomförandet redovisas i verksamhetsberättelsen.

Jag yrkar att förbundsmötet beslutar
att anta ovanstående tillägg till avdelningsstadgarnas § 4.9 eller som ny § 4.10 med den lydelse som anges ovan,
att anta motsvarande tillägg till distriktsstadgarnas § 2.9 eller som ny § 2.10 med den lydelse som anges ovan.

Bjursås 2026-04-16

Motionssvar 5

Förbundsstyrelsen vill i så liten utsträckning som möjligt kontrollera avdelningarnas eller distriktets/regionens verksamhet. Förbundsstyrelsen anser att avdelningsstadgan och distriktets/regionens stadgar tydligt fastställer avdelningarnas och distriktets/regionens skyldigheter avseende sin hantering av ekonomin, verksamhet och administrativt utförande av verksamheten.

Det finns inget i stadgan som hindrar avdelningarna eller distrikt/region från att själva upprätta ekonomiska regelverk, hålla styrelseutbildning för kompetens kring sin verksamhet eller administrativt utförande av verksamheten.

Förbundsstyrelsen erbjuder redan idag olika typer av utbildningar och dialoger för att stärka förtroendevalda i avdelningarna och distrikten/regionen i sin verksamhetsutövning.

Förbundsstyrelsen har initierat ett arbete med en föreningshandbok och kompletterande med riktade utbildningar som kommer finnas tillgänglig under kommande mandatperiod. Utöver det anpassar förbundsstyrelsen utbudet utifrån de önskemål som framkommer med förtroendevalda i dialogmöten.

Att ålägga avdelningarna med ytterligare regelverk skulle öka både avdelningarnas, distriktens/regionernas och förbundets administration och uppföljning. Det anser förbundsstyrelsen inte vara motiverat.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsmötet besluta

att avslå motionen. ●